

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

25–29. oktobar 2021.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Novembar 2021.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 29.10.2021	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.605,38	1,33%	39,13%
Dow Jones Industrial	SAD	35.819,56	0,40%	34,36%
NASDAQ	SAD	15.498,39	2,71%	38,56%
Dax 30	Nemačka	15.688,77	0,94%	35,27%
CAC 40	Francuska	6.830,34	1,44%	49,47%
FTSE 100	Velika Britanija	7.237,57	0,46%	29,66%
NIKKEI 225	Japan	28.892,69	0,30%	23,83%
Shanghai Composite	Kina	3.547,34	-0,98%	8,39%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u bp	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,59%	5,2	21,8
	10y	-0,11%	0,0	52,9
Francuska	2y	-0,63%	2,2	10,4
	10y	0,27%	3,6	62,2
Španija	2y	-0,55%	4,4	2,3
	10y	0,61%	8,1	47,7
Italija	2y	-0,04%	16,6	33,7
	10y	1,17%	17,0	47,8
UK	2y	0,71%	4,9	76,7
	10y	1,03%	-11,1	81,3
SAD	2y	0,46%	0,9	31,7
	10y	1,56%	-7,9	73,2
Kanada	2y	1,09%	22,2	84,2
	10y	1,72%	7,1	109,3
Japan	2y	-0,10%	1,2	2,8
	10y	0,09%	0,1	6,7

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena EUR u %			Kurs	Promena USD u %		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,1539	-0,80%	-1,02%	USD/EUR	0,8666	0,80%	1,03%
EUR/GBP	0,8440	-0,20%	-6,57%	USD/GBP	0,7315	0,61%	-5,59%
EUR/CHF	1,0579	-0,79%	-1,02%	USD/CHF	0,9168	0,01%	0,00%
EUR/JPY	131,65	-0,27%	7,86%	USD/JPY	114,09	0,56%	8,97%
EUR/CAD	1,4303	-0,61%	-8,09%	USD/CAD	1,2396	0,20%	-7,14%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR				LIBOR							
	nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,58%	-0,9	-2,6	0,05%	0,0	-4,0	0,05%	0,0	-0,4	-0,69%	1,7	2,4
1M	-0,56%	0,6	-0,7	0,09%	0,0	-6,2	0,13%	1,8	8,8	-0,79%	-0,3	1,1
3M	-0,55%	-0,4	-3,8	0,13%	0,7	-8,2	0,23%	3,2	18,0	-0,77%	-0,3	-0,3
6M	-0,53%	0,7	-1,2	0,20%	2,9	-4,2	0,46%	4,8	39,8	-0,71%	0,3	2,3
12M	-0,46%	1,6	2,7	0,36%	4,4	3,0	0,82%	9,3	69,0	-0,54%	2,5	8,4

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci a ESTR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.

Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q4 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12.09.19.	16.12.21.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15.03.20.	15.12.21.	0,00-0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19.03.20.	04.11.21.	0,25
Banka Kanade	0,25	-0,50	27.03.20.	08.12.21.	0,25
Švajcarska nacionalna banka	-0,75	-0,50	15.01.15.	16.12.21.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,80% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,1535 do 1,1692 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1539 do 1,1678 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Fokus tržišnih učesnika ove nedelje bio je usmeren na redovne sastanke nekoliko centralnih banaka (Banka Kanade, Banka Japana i pre svega ECB). Pored toga, s pažnjom su očekivani i podaci o stopi rasta BDP-a i inflaciji u SAD, koji su objavljeni krajem ove nedelje.

U očekivanju sastanka ECB-a i objave makroekonomskih pokazatelja iz SAD valutni par se tokom prve polovine nedelje kretao u relativno uskom rasponu oko nivoa od 1,1600 dolara za evro, bez većih oscilacija.

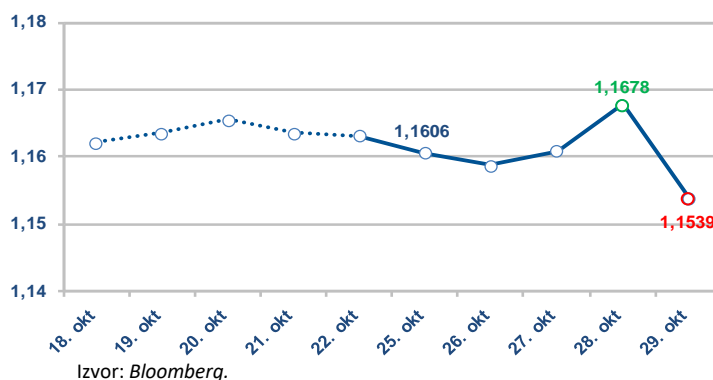
Evro je oslabio nakon objavljenih podataka da je IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj smanjen na 97,7 u oktobru, što je ispod očekivane vrednosti (98,0) i nakon 98,9 prethodnog meseca. Poslovna klima u Nemačkoj je tako zabeležila pad četvrti mesec zaredom, a pad je zabeležen kod obe komponente indeksa (očekivanja i procene trenutne situacije). Na slabljenje evra uticala je i vest da je vlada Nemačke smanjila procene privrednog rasta za ovu godinu sa 3,5% na 2,6%. Istovremeno, dolar je blago ojačao nakon objave podatka u utorak da je indeks poverenja potrošača u SAD (nakon tri meseca uzastopnog pada) u oktobru neočekivano povećan na 113,8, nakon 109,8 u septembru (prognozirano dalji pad na nivo od 108,0).

U izveštajnom periodu evro je oslabio prema dolaru za 0,80%.

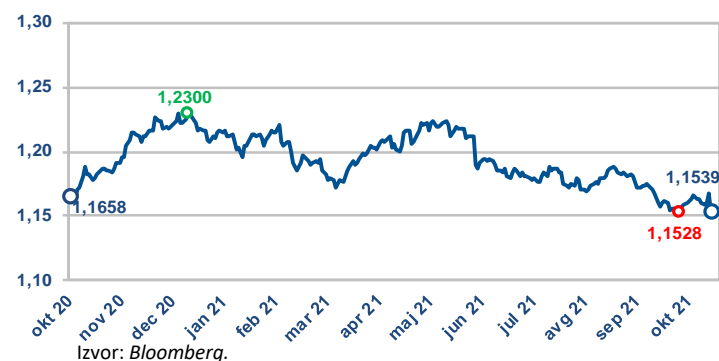
Na sastanku ECB-a koji je održan u četvrtak nije bilo promena monetarne politike, pa neposredno nakon objavljivanja izveštaja sa sastanka (koji je bio u skladu sa očekivanjima) nije bilo veće reakcije na tržištu. Međutim, nakon konferencije i izjava predsednika ECB-a Kristin Lagard, evro je znatnije ojačao prema dolaru. Iako je Kristin Lagard istakla da se ne slaže sa očekivanjima na tržištu oko rasta kamatnih stopa i ponovo naglasila da i dalje inflaciju vidi kao privremenu, to (po proceni tržišnih učesnika) nije uradila ni snažno ni ubedljivo, pa je na tržištu dodatno ojačan sentiment da bi do povećanja referentnih kamatnih stopa ECB ipak moglo doći ranije nego što ECB najavljuje (tržišno vrednovanje trenutno ukazuje na povećanje kamatnih stopa ECB-a od 20 b.p. do kraja sledeće godine).

Istovremeno, dolar je oslabio nakon što je u četvrtak popodne objavljen podatak da stopa rasta BDP-a u SAD (preliminarna procena) u trećem tromesečju iznosi 2,0% (anualizovano), što je ispod očekivanja (2,6%) i daleko ispod rasta od 6,7% u drugom i 6,3% u prvom tromesečju ove godine. U takvim okolnostima, kurs EUR/USD, u četvrtak na kraju dana, našao se na nivou od 1,1678 dolara za evro (maksimalna vrednost na zatvaranju za izveštajni period).

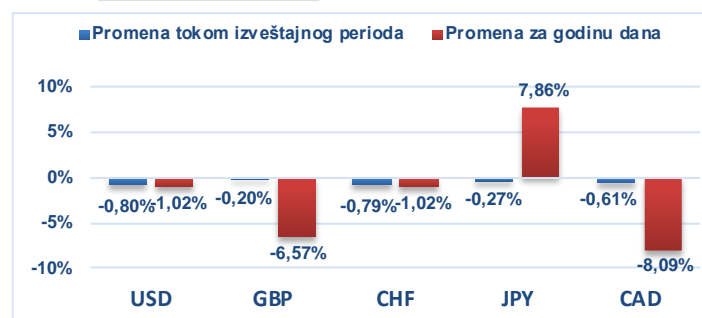
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Izvor: Bloomberg.

Međutim, poslednjeg dana ove nedelje, nakon najnovijih podataka o inflaciji u SAD, dolazi do promene kretanja kursa, odnosno znatnijeg jačanja dolara prema evru (preko 1%). Stopa rasta PCE deflatora u SAD u septembru je iznosila 0,3% u odnosu na prethodni mesec, odnosno 4,4% za poslednju godinu dana. Takvi podaci nastavljaju da ukazuju na to da su inflatorni pritisci u SAD i dalje na visokom nivou, kao i da bi na tom nivou mogli ostati duže nego što se mislilo, što je uticalo na to da tržišni učesnici sada očekuju da će FED ranije reagovati i povećati referentnu kamatnu stopu već sredinom naredne godine.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1539 američkih dolara za evro (najniža vrednost na zatvaranju za izveštajni period).

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom izveštajne nedelje nisu znatnije promenjeni, osim prinosa desetogodišnje obveznice, koji su smanjeni. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 1 b.p. (na 0,46%), dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 8 b.p. (na 1,56%).

Prinosi obveznica dužih ročnosti (deset godina i duže) smanjeni su, te je smanjen nagib krive prinosa, usled očekivanog početka pooštavanja monetarne politike od strane FED-a i drugih najvažnijih centralnih banaka i zabrinutosti oko usporavanja privrednog rasta u budućnosti, koje bi takvo pooštavanje moglo da izazove.

Stopa rasta BDP-a u SAD, prema preliminarnoj proceni za treće tromesečje, iznosi 2,0% (anualizovano) u odnosu na prethodno tromesečje, što je ispod očekivanja (2,6%), a nakon rasta od 6,7% u drugom i 6,3% u prvom tromesečju ove godine. BDP SAD sada je za oko 1,4% iznad nivoa pre početka epidemije. Na oštro usporavanje rasta ekonomske aktivnosti uticao je ponovni rast broja zaraženih virusom korona, kao i dalje prisutni problemi u globalnim lancima snabdevanja, a koji utiču na nedostatak određenih sirovina i gotovih proizvoda. Lična potrošnja, koja čini najveći deo (oko 2/3) BDP-a SAD, povećana je za samo 1,6%, nakon rasta od čak 12% u prethodnom tromesečju, a usporavanje potrošnje bilo je posledica nedostatka automobila na tržištu, kao i smanjene tražnje za uslugama. Javna potrošnja povećana je za 0,8%, poslovne investicije za 1,8%, dok su investicije u oblasti stambene izgradnje smanjene za 7,7%. Snažno povećanje zaliha imalo je najveći doprinos (2 p.p.), dok je spoljna trgovina negativno doprinela stopi rasta BDP-a, za 1,1 p.p., usled smanjenja izvoza za 2,5% i povećanja uvoza za 6,1% tokom trećeg tromesečja.

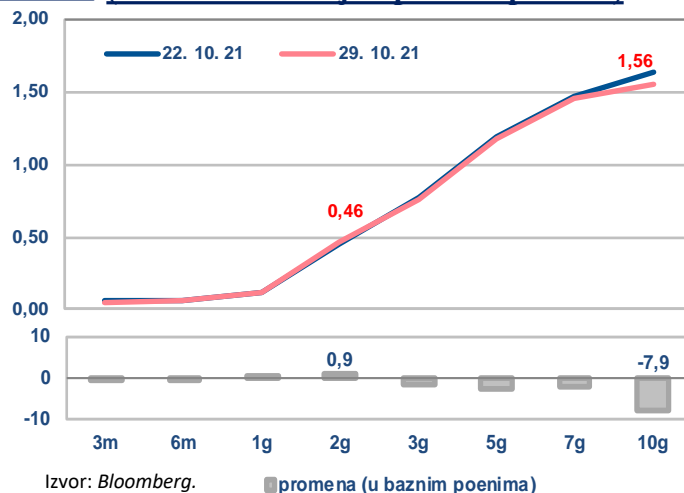
Stopa rasta BDP-a u SAD, prema preliminarnoj proceni za treće tromesečje, iznosi 2,0% (anualizovano) u odnosu na prethodno tromesečje.

Stopa rasta PCE deflatora u SAD u septembru je iznosila 0,3% u odnosu na prethodni mesec, odnosno 4,4% za poslednju godinu dana. Bazni PCE indeks, koji isključuje cene hrane i energenata i predstavlja pokazatelj inflacije kome FED pridaje naročitu važnost, u septembru je povećan za 0,2%, odnosno za 3,6% u odnosu na isti mesec prethodne godine. Ovi podaci bili su generalno u skladu sa očekivanjima (jedino je godišnja stopa baznog PCE indeksa bila niža za 0,1 p.p) i u skladu sa stopama rasta u prethodnom mesecu (godišnja stopa PCE deflatora povećana je za 0,2 p.p, dok je mesečna stopa baznog PCE deflatora smanjena za 0,1 p.p), ukazujući na to da su inflatorni pritisci u SAD zadržani na visokom nivou, pre svega usled ograničenja na strani ponude, kao i da bi na tom nivou mogli ostati duže od prethodnih očekivanja.

Indeks poverenja potrošača u SAD u oktobru je povećan na 113,8, nakon tri meseca uzastopnog pada i nasuprot očekivanom blagom padu, dok je vrednost ovog pokazatelja za septembar revidirana naniže (sa 109,8 na 109,3). Komponenta procene trenutne situacije je povećana, na 147,4 (sa 144,3), kao i komponenta očekivanja, na 91,3 (sa 86,7). Na poboljšanje sentimenta kod potrošača u SAD uticali su bolji izgledi na tržištu rada, koji su uspeali da nadomeste zabrinutost zbog visoke inflacije, što se takođe poklopilo i sa smanjenim brojem infekcija virusom korona.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

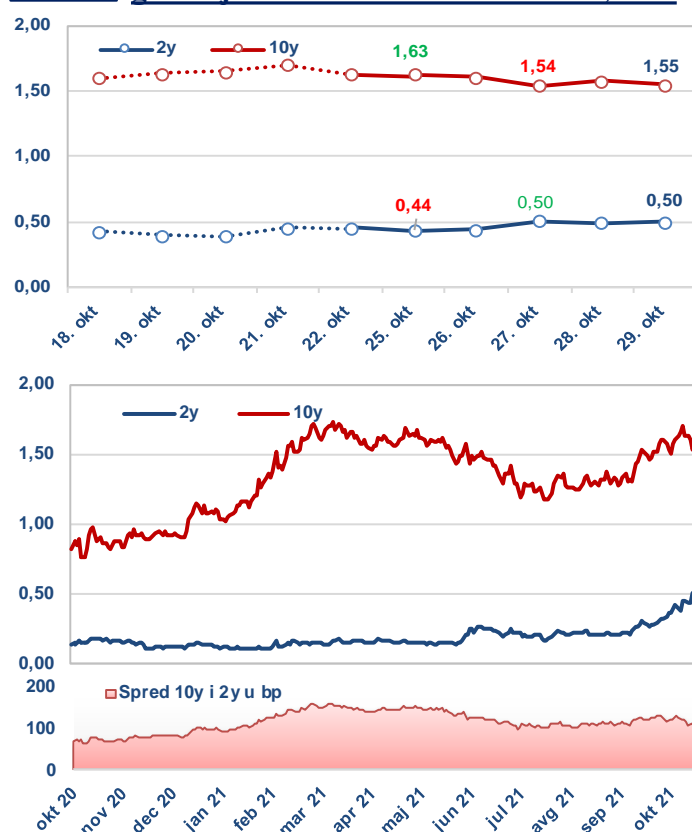
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta PCE deflatora, G/G	Sep	4,4%	4,4%	4,2%
Stopa rasta BDP, anualizovano, TT, preliminarno	3T	2,6%	2,0%	6,7%
Broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti, u 000	23.okt	288	281	291

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnji i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica blago su porasli, najviše na ročnostima od dve do tri godine, dok su prinosi najkraćih ročnosti smanjeni. Prinosi su povećani nakon konferencije posle sastanka ECB-a i govora Kristin Lagard, jer tržišni učesnici i dalje veruju da bi do rasta kamatnih stopa ipak moglo doći. Kristin Lagard se nije složila s tržišnim očekivanjima rasta kamatnih stopa i potvrdila je da i dalje inflaciju vidi kao privremenu, ali to nije uradila onako snažno kako se očekivalo. Tržišno vrednovanje ukazuje na povećanje kamatnih stopa ECB-a od 20 b.p. do kraja sledeće godine. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 5 b.p., na -0,59%, dok je prinos desetogodišnje obveznice zadržan na -0,11%.

Na sastanku ECB-a nije bilo izmena monetarne politike. Referentna kamatna stopa i kamatna stopa na kreditne i depozitne olakšice zadržane su na postojećim nivoima, odnosno 0%, 0,25% i -0,50%, respektivno. ECB očekuje da kamatne stope ostanu na trenutnom ili nižem nivou sve dok u makroekonomskim projekcijama ECB inflacija ne dostigne 2%, ne samo na kraju perioda na koji se projekcije odnose, već i pre toga. Neto kupovina aktive u okviru programa PEPP iznosi 1.850 milijardi evra i trajaće najmanje do kraja marta 2022. godine. Izvršni odbor ECB-a je potvrdio da se povoljni uslovi finansiranja mogu zadržati i s manjim obimom kupovine aktive u okviru programa PEPP u ovom tromesečju u odnosu na prethodna dva. Neto kupovina aktive u okviru programa APP nastaviće se u mesečnom iznosu od 20 milijardi evra, a trajaće dokle bude trebalo, odnosno završiće se nešto pre početka povećanja kamatnih stopa.

ECB očekuje usporavanje inflacije tokom naredne godine na nivo ispod 2%, ali sporije u odnosu na prethodna očekivanja.

Bez izmena monetarne politike ECB. Period više inflacije trajaće duže nego što se prvobitno očekivalo.

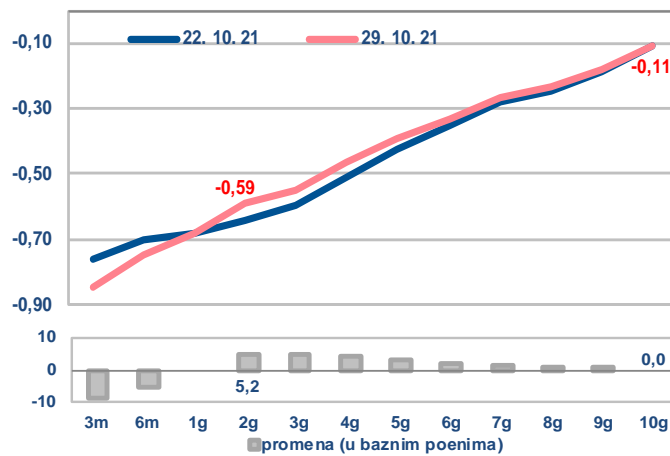
Stopa rasta BDP-a u zoni evra, prema preliminarnim podacima, u trećem tromesečju iznosila je 2,2%, koliko je iznosila i u prethodnom tromesečju, što je nešto iznad očekivanja (2,1%). Ovim je BDP zone evra samo 0,5% ispod nivoa s kraja 2019. godine, tj. pre početka krize izazvane virusom korona. Na rast BDP-a najviše je uticalo ublažavanje najvećeg dela restrikcija u vezi s virusom korona, što je doprinelo rastu naročito u uslužnom sektoru, koji je i bio najviše pogođen ovim merama. Među najvećim ekonomijama, veći rast ostvarile su Francuska (3,0%) i Italija (2,6%), dok su nešto manji rast zabeležile Nemačka (2,0%) i Španija (1,8%).

Stopa inflacije u zoni evra u oktobru je iznosila 4,1%, najviše u poslednjih 13 godina.

Stopa inflacije u zoni evra, prema preliminarnim podacima, u oktobru je iznosila 4,1%, čime je izjednačena najviša zabeležena stopa inflacije iz jula 2008. godine, a podatak je bio znatno iznad očekivanog (3,7%) i podatka iz prethodnog meseca (3,4%). U odnosu na prethodni mesec, potrošačke cene su povećane za 0,8%, što je takođe znatno iznad očekivanja i podatka iz prethodnog meseca (oba 0,5%). Rast inflacije je pre svega posledica rasta cena energenata (23,5% g/g, 5,5% m/m), ali je i stopa bazne inflacije takođe povećana, sa 1,9% u septembru na 2,1% u oktobru, pre svega usled više inflacije u oblasti usluga, kao posledica efekta baze.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

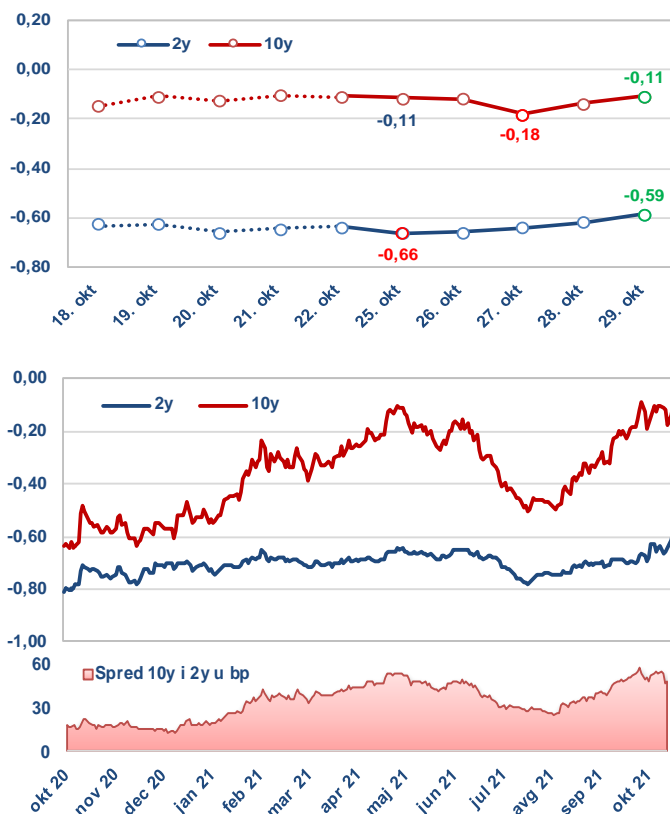
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta BDP-a, zona evra, prva procena	Q3	2,1%	2,2%	2,1%
Stopa rasta cena, zona evra, G/G, preliminarno	Okt	3,7%	4,1%	3,4%
Indeks ekonomskog poverenja, zona evra	Okt	116,7	118,6	117,8

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnji i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

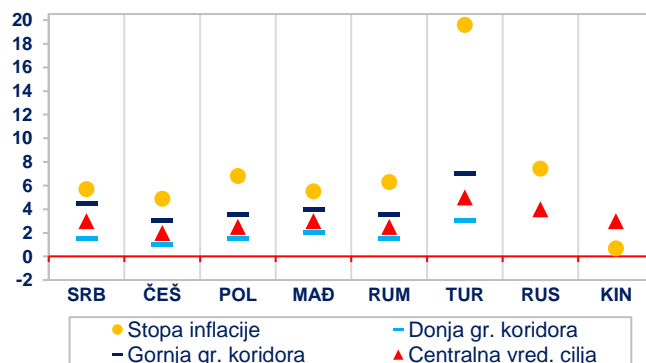
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)*	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj Q4, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10.12.20	9.11.21	1,10
Češka (CNB)	1,50	0,75	30.9.21	4.11.21	2,00
Poljska (NBP)	1,25**	0,75	3.11.21	8.12.21	-
Mađarska (MNB)	1,80	0,15	19.10.21	16.11.21	1,95
Rumunija (NBR)	1,50	0,25	5.10.21	9.11.21	-
Turska (CBRT)	16,00	-2,00	21.10.21	18.11.21	15,15
Rusija (CBR)	7,50	0,75	22.10.21	17.12.21	7,90
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T4 2021. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa. ** Promena je nastala nakon izveštajnog perioda i biće obuhvaćena narednim nedeljnim izveštajem.

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Objavljena je **preliminarna stopa inflacije u Poljskoj**, koja je u oktobru bila na nivou od **6,8% YoY**, što je iznad nivoa od **5,9% YoY iz septembra** ove godine, kao i iznad očekivanja tržišnih učesnika (**6,4% YoY**), čime je stopa inflacije zadržana na najvišem nivou u poslednjih 20 godina. Na stopu inflacije najviše je uticao rast cene goriva (33,9% YoY), zatim cene električne energije (10,2% YoY) i cene prehrambenih proizvoda (4,9% YoY).

Prema preliminarnim podacima, stopa rasta BDP-a u Češkoj je u trećem tromesečju iznosila **2,8% YoY**, što je slabiji rast od tržišnih očekivanja od **3,2% YoY**. Na kretanje stope rasta BDP-a pozitivno je uticao rast privatne potrošnje i investicija, dok je spoljna trgovina imala negativan doprinos BDP-u. Privreda Češke trenutno beleži slabiji rast, što bi se moglo dodatno odraziti u četvrtom tromesečju usled smanjenja proizvodnje u automobilskoj industriji (rast cena energenata uticao je na smanjenje proizvodnje mnogih proizvođača).

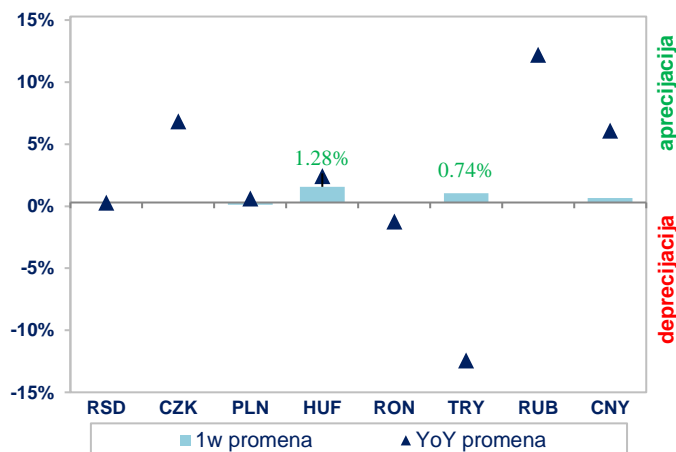
Cena prirodnog gasa i električne energije je 27. oktobra zabeležila smanjenje, nakon ruskih najava da bi snabdevanje gasom moglo biti povećano narednog meseca. Predsednik Rusije Vladimir Putin zahtevao je od kompanije „Gazprom” da napuni gasom podzemna skladišta u Rusiji do 8. novembra, a da nakon toga započnu postepeno povećanje zaliha gasa u njihovim skladištima u Evropi (Austriji i Nemačkoj). Istovremeno, primetno je blago povećanje snabdevanja gasom iz Norveške. **Cena fjučersa za reporni holandski gas smanjena je za 12% nakon izjave Putina.**

Guverner Centralne banke Turske (CBRT) Sahap Kavcioglu je 28. oktobra, na prezentaciji poslednjeg Izveštaja o inflaciji, istakao da je **CBRT revidirala navise očekivanu stopu inflacije za kraj 2021. i 2022. godine na nivo od 18,4% YoY i 11,8% YoY, respektivno** (prethodno očekivana stopa inflacije za kraj 2021. iznosila je 14,1% YoY).

Viceguverner Centralne banke Češke (CNB) *Tomas Nidetzsky* izjavio je da će na narednom sastanku CNB-a zakazanom za 4. novembra članovi Monetarnog odbora verovatno povećati referentnu stopu u rasponu **50–70 b.p.**

Rast industrijske proizvodnje u Rusiji u septembru iznosio je **6,8% YoY**, što je iznad očekivanja tržišnih učesnika (4,6% YoY).

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (ročnost približna deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	4,050	11,0	2,0
Češka (2031)	2,603	5,2	159,2
Poljska (2030)	2,821	5,1	167,8
Mađarska (2033)	3,928	7,9	164,6
Rumunija (2030)	4,852	3,5	138,7
Turska (2031)	19,080	-31,0	491,0
Rusija (2030)	8,215	36,0	210,5
Kina (2030)	2,968	-2,3	-21,1

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za 1,07% i kretala se u rasponu od 1.778,16 do 1.807,05 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

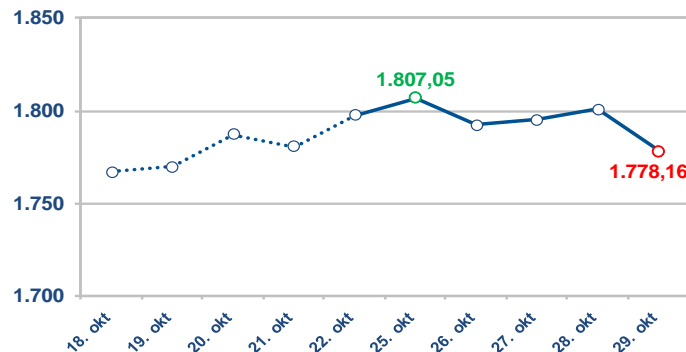
Na pad cene zlata, u posmatranom periodu, uticali su: rast vrednosti dolara; veća vrednost pokazatelja sentimenta potrošača u SAD za oktobar od očekivane, kao signal investitorima o dobrom stanju ekonomije SAD i da bi FED uskoro mogao promeniti monetarnu politiku; odluka centralne banke Kanade da obustavi svoj program otkupa obveznica, što je nagovestilo da bi nešto slično, u pravcu zatezanja monetarne politike, mogao učiniti i FED na sastanku naredne nedelje.

Cena zlata je smanjena za 1,07% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.778,16 USD/Oz.

Na povremeni rast cene zlata, u posmatranom periodu, uticali su: uverenje predsedavajućeg FED-a da će inflacija u SAD ostati realnost duže nego što se to prethodno mislilo, što je bio signal tržišnim učesnicima da investiraju u zlato i druge sigurne finansijske instrumente, koji su tzv. *hedge* u periodu visoke inflacije; stopa rasta BDP-a u SAD u trećem tromesečju manja od očekivane; pad stopa prinosa na desetogodišnje državne obveznice SAD, koji je podržao rast cene zlata.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent smanjena je za 1,26% i kretala se u rasponu od 83,60 do 85,54 američka dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

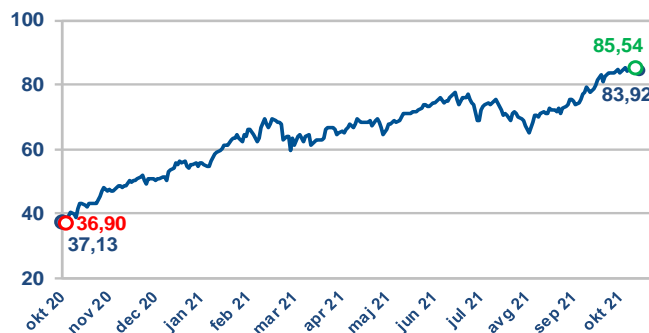
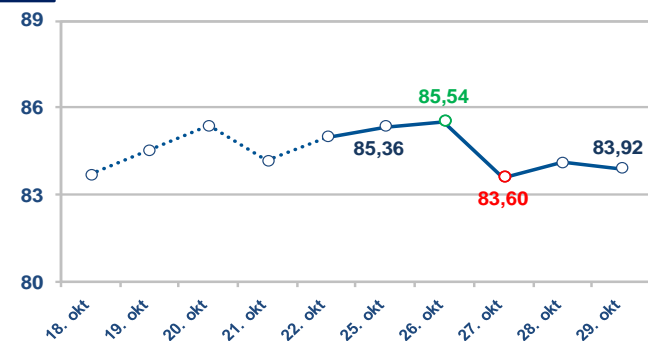
Na pad cene nafte, u posmatranom periodu, uticali su: zahtev predsednika Rusije da kompanija „Gazprom” napuni podzemna skladišta u Rusiji do 8. novembra, a da se nakon toga započne postepeno povećanje zaliha gasa u njihovim skladištima u Austriji i Nemačkoj; povećanje snabdevanja prirodnim gasom iz Norveške; smanjene nade u ekonomski oporavak na svetskom nivou usled povećanja broja zaraženih u Kini, Evropi i Rusiji; diplomatski pregovori između SAD i Irana i mogući dogovor o eventualnom ukidanju ili ublažavanju energetskih sankcija prema Iranu na izvoz nafte; povećanje broja aktivnih naftnih platformi u SAD, prema podacima američke kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte je smanjena za 1,26% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 83,92 USD/bbl.

Na povremeni rast cene nafte, u posmatranoj nedelji, uticali su: pad zaliha uglja u elektranama SAD (najniži nivo od 1997); rast potražnje za energentima širom sveta, što je podstaklo rast cene nafte na najviše nivoe od 2014. kao supstituta za druge vidove čistije energije; vremenske prognoze o hladnoj jeseni i zimi na severnoj hemisferi; najave da će Kina uskoro angažovati svoje rezerve nafte.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.